

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-11-20/2012

P/12/137

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice

T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30

lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/12/137 - Realizacja przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Kontroler Artur Warzocha, główny specjalista k. p. , upoważnienie do kontroli nr 83541 z dnia 25.10.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Starostwo Powiatowe w Zawierciu

Kierownik jednostki kontrolowanej Rafał Krupa, Starosta Zawierciański

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W kontrolowanej jednostce prawidłowo realizowano przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych¹, zwanej dalej ustawą antynikotynową. W widocznych miejscach umieszczono informacje słowne i graficzne o zakazie palenia tytoniu w budynku. Nie odnotowano również skarg związanych z naruszeniem ww. ustawy.

Nieprawidłowości polegały na nieumieszczeniu informacji słownych i graficznych o zakazie palenia tytoniu przy głównym wejściu do budynku Starostwa Powiatowego oraz stwierdzonych w toku oględzin śladach wskazujących na nieprzestrzeganie zakazu palenia w pomieszczeniach Starostwa.

¹ Dz. U. Nr 10, poz. 55 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przestrzeganie zakazu palenia w obiektach.

1.1. Oznakowanie obiektów.

Opis stanu
faktycznego

Na drzwiach wejściowych do budynków Starostwa, z wyjątkiem wejścia głównego w budynku głównym Starostwa, umieszczono oznaczenia tekstowe i graficzne informujące o zakazie palenia na terenie całego obiektu. Służbowy samochód osobowy, stanowiący własność Starostwa, nie miał ww. oznakowania.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W budynku głównym Starostwa przy ul. Sienkiewicza 34, zwanym dalej: „budynkiem nr 1”, oznaczenia tekstowe oraz graficzne znajdowały się tylko przy wejściach od strony zachodniej budynku, zlokalizowanych w skrzydle północnym i południowym. Na głównych drzwiach wejściowych do budynku nr 1, a także w najbliższej okolicy tych drzwi nie było wymaganych oznaczeń

(dowód: akta kontroli str.4-7)

W wyniku dodatkowych oględzin, przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2012 r. w budynku nr 1, stwierdzono, że na drzwiach głównych umieszczono brakujące oznaczenie tekstowe i graficzne informujące o zakazie palenia na terenie całego obiektu.

(dowód: akta kontroli str. 33)

1.2. Spełnianie wymogów ustawowych przez palarnie wyznaczone na terenie obiektów jednostki.

Opis stanu
faktycznego

Na terenie siedziby Starostwa Powiatowego w Zawierciu nie wyznaczono palarni.

(dowód: akta kontroli str. 4-7)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Przestrzeganie zakazu palenia na terenie jednostki.

Opis stanu
faktycznego

W toku oględzin, którymi objęto dwa budynki Starostwa, w tym: 86 pomieszczeń biurowych, 13 toalet, 4 ciągi komunikacyjne ze schodami, a także jednego samochodu osobowego, poza przypadkiem stwierdzenia zapachu dymu tytoniowego, nie stwierdzono łamania zakazu palenia papierosów.

(dowód: akta kontroli str. 4-7)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Na II poziomie budynku nr 1, w ciągu komunikacyjnym w okolicy pok. 117 – 121, gdzie znajdowały się pokoje służbowe: Skarbnika Powiatu, Wydziału Finansów oraz Biura Audytu i Kontroli wyczuwalny był zapach dymu tytoniowego. Jednak w czasie przeprowadzonych oględzin nie stwierdzono przypadków łamania

przez pracowników zakazu palenia w pomieszczeniach. Pani Halina Mackiewicz, Skarbnik Powiatu, będąca jednocześnie Naczelnikiem Wydziału Finansów wyjaśniła, że podejmie kroki w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz skutecznego wyegzekwowania przestrzegania zakazu palenia w ww. pomieszczeniach.

(dowód: akta kontroli str. 4-7)

1.4. Obowiązki wynikające z ustawy antynikotynowej w świetle regulaminów obowiązujących w jednostce.

Opis stanu
faktycznego

Zarządzeniem Nr 42/09 z dnia 18 czerwca 2009 r. Starosta Zawierciański wprowadził Regulamin Pracy Starostwa Powiatowego w Zawierciu. Regulamin ten, w § 14 pkt. 3 stanowił, że w pomieszczeniach zamkniętych, poza miejscami wyodrębnionymi, odpowiedni oznakowanymi i przystosowanymi do tego celu, zabrania się palenia wyrobów tytoniowych. Regulamin nie poruszał natomiast kwestii zakazu palenia tytoniu w służbowych pojazdach mechanicznych. W § 27 ust. 1, 2 i 3 wprowadzono kary za nieprzestrzeganie przez pracownika ustalonego porządku, regulaminu pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy lub przepisów przeciwpożarowych. Za nieprzestrzeganie regulaminu pracy można stosować: karę upomnienia lub karę nagany, natomiast za nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych można zastosować karę pieniężną. Regulamin nie określał wysokości kary pieniężnej.

(dowód: akta kontroli str. 8-20)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.5. Skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, do Starostwa Powiatowego nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej lub kwestii z nią związanych.

(dowód: akta kontroli str. 21)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.6. Problemy w realizacji ustawy antynikotynowej.

Opis stanu
faktycznego

W sprawie problemów w realizacji przepisów ustawy antynikotynowej Starosta wyjaśnił, że problemy z realizacją przepisów przedmiotowej ustawy uwidoczniły się po wprowadzeniu jej unormowań do Regulaminu Pracy Starostwa w dniu 19 czerwca 2009 r. oraz późniejszych regulacji zawartych w przedmiotowym Regulaminie z dnia 15 listopada 2010 r. Ponadto Starosta wyjaśnił, że data wprowadzenia tak rygorystycznych zakazów stała się początkiem roszczeń i wątpliwości osób palących, a ich uwagi dotyczyły głównie równouprawnienia pracowników. Pojawiły się również zarzuty dyskryminacji osób palących.

Odnosząc się natomiast do kwestii, jak powyższe problemy były rozwiązywane, Starosta wyjaśnił, że przeprowadzono na ten temat szereg rozmów z pracownikami. Wyznaczono także miejsce do palenia, ale poza budynkiem, prowadzono rozmowy w celu wskazania odpowiedniej postawy osób palących wobec niepalących, których aspektem dominującym była troska o ochronę zdrowia osób wolnych od nałogu.

Odnosząc się do pytania, *jakie rozwiązania prawne należałoby wprowadzić, aby ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu w Starostwie była bardziej skuteczna*, Starosta wyjaśnił, że w celu zapewnienia ochrony zdrowia przed następstwami używania wyrobów tytoniowych zasadna byłaby praktyka opracowania ulotek promujących zdrowy styl życia bez tytoniu. Ponadto, celowe byłoby opracowanie, w ramach realizacji zadania powiatu z zakresu promocji ochrony zdrowia, programu autorskiego, który propagowałby korzyści jakie niesie za sobą życie bez papierosa.

(dowód: akta kontroli str. 22-23)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.7. Kontrole przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, Starostwo Powiatowe nie kontrolowały inne organy kontroli, rewizji i inspekcji w zakresie przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej.

(dowód: akta kontroli str. 24-32)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli², wnosi o:

- **wzmożenie nadzoru w zakresie przestrzegania zakazu palenia w budynkach Starostwa Powiatowego w Zawierciu.**

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

² Dz. U. z 2012 r., poz.82

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 28 listopada 2012 r.

Kontroler
Artur Warzocha
Główny specjalista k. p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Wicedyrektor
Eugeniusz Rejman

.....
podpis

.....
podpis